

Der er yderligere indløst de første Bladkommentarer til det russiske Kommunistpartis Sprengning. Det meddeles, at den offielle Meddelelse om Oppositionens Udelukkelse af Partiet vakte voldsomt Røre. Særligt har Trotskis Eksklusion vakt stor Opsigt.

Flere Bladkorrespondenter betegner Situationen som alvorlig, og meddeler om stort Opbud af Militær i Moskvas Gader.

Det meddeles, at den tidligere russiske Ambassadør i Berlin Joffe har begaaet Selvmord. Joffe blev særlig kendt, da han for ti Aar siden sammen med Trotski førte Fredsforhandlingerne med den tyske General Hoffmann i Brest-Litovsk. Efter den tyske Revolution overtog Joffe Stillingen som Ruslands Gesandt i Tyskland, men da der under de store Uroligheder i 1922 blev rejst Anklager mod ham for at drive bolsjevisk Agitation, krævede den tyske Regering hans Tilbagetræden. Joffe rejste og drog til Tokio som Ambassadør.

De sidste Aar har han levet som Professor i Moskva. Han var en meget nær Ven af Trotski, hvis Udelukkelse af Partiet han tog sig meget nær. Han befinder sig paa det sidste i en Depressionsperiode, og det menses, at en fremskreden Hjerne sygdom er den direkte Aarsag til, at han søgt Døden for egen Haand.

»Daily Mail«s Korrespondent i Warszawa, som har været Øjenvidne til Begivenhederne i Moskva under Sovjetjubilæet telegraferer til sit Blad, at Politiet ved den paagældende Lejlighed trængte ind i Trotskis Hus for at arrestere ham, men at det lykkes ham at undslippe. Der gik senere Rygter i Moskva om, at man havde paagrebet ham. Mange af Trotskis Tilhængere er bleven skudt. Korrespondenten meddeler, at Stalin hader Trotski som Pesten, og der er intet, der forhindrer Stalin i at benytte sig af Tjekkaen til at lukke Munden paa Trotski.

Stalin og hans Kolleger, der frygter en Opstand, har for alle Eventualiteter en Flyvemaskine staaende startklar til at føre dem i Sikkerhed til Kaukasus, hvor Hæren støtter det nuværende Regime, medens Arbejderne og de unge Kommunistere staa paa Trotskis Side.

Hvilken Skæbne faar Trotski?

Det er ganske klart, at det sidste Ord i Bolsjevikernes indbyrdes Krig ikke er sagt med Eksklusionen af Trotski og Sinoviev, men endnu staaer det dog hen i det uvisse, hvilken Skæbne de udstødt vil faa. Muligvis bliver den næste Meddelelse fra det kommunistiske Tribunal i Moskva, at Trotski er sat under Anklage, domt og enten indespærret i et af Tsjeka's Fængsler eller paa Vej til Sibiriens Deportations-Lejre.

Iøvrigt staaer de russiske Magthavere i samme Øjeblik, som de giver deres Modstandere Naadestødet, tiggende og tryglende foran den internationale Storkapital. Omtrent samtidig med, at Meddelelsen om Trotskis og Sinoviefs Eksklusion modtog Stalin Representanter for den udenlandske kapitalistiske Presse — den socialdemokratiske Presse er som bekendt ligesom i Zarens Rusland lukket ude. Overfor disse Representanter afgav Stalin en Erklæring, i hvilken den heder, at Sovjet-Rusland er parat

til at anerkende Zartidens Statsgæld under den Forudsætning, at fremmede Stater — det vil altsaa sige de internationale Kapitalister — er villige til at yde Rusland Laan. »Proletariatets Diktatur« gaar altsaa direkte over i den internationale Kapitalismens Diktatur.

Javnaðarsongur.

Arðmód og neyð valdar yvir landi enn,
armóðin níður kvinnur og menn,
armóð ger, at vit bita saman tenn
móti óráttins framferð á jörð.
Lyfti upp merkið á javnaðarmanna hátt
kring alla heimsins leið,
merkið hitt friða, eins og stjórna reyð at
oss vísir frælsisleið. nátt

Armí ein maður, trúlabundin av neyð,
níður av strevi fyrri dagligt breyð,
suffur tungan: hvar er hjálp til tey,
sum líða órátt á jörð?

Hjálp fæst við ydni for javnaðarmanna má,
hjálpt gjøgnum komandi tíð,
hjálpt til tað níðu, trúlabundna sál,
hjálpt gjøgnum javnaðarstríð.

Fátékradomi hvílir herðum á;
vónbrotna sálin einki mið kann sjá,
framtið eitt týkist myrk og grá,
vónbrót hevur endamál fjalt.
Strevandi maður, sjá vart endamál
nú berst so víða um lond;
stinnan ger armin og viljan eins og stál,
tak javnaðarsvörð í hond!

Vónbrotni maður lyftir hová mótt ský:
nær man renna upp ein betur tíð,
nær man koma samfundsskipan ný,
nær vinna vit vára rætt.
Rættferð á jörð er javnaðarmanna mál,
frælsi og bróðurskapsánd,
javnan av byrðu arbeiðsníva sál,
frælsið for trúlkandi bond.

Stjórnan reyð á himni glittrar hátt,
boðar oss frá, at nú man líða nátt,
dagur ið eystríð bíðar brátt,
og upp risir frælsissól frið.
Í sólarglumu aftur kennist vón,
— eygur missa tár —
skoðar merkið, ein frið, ein fugur sjón;
tá aftur groðast sár.

Út yvir landi strálandi og fri
kallar hon okkum upp til javnaðarstríð.
Vit vinna sigur yvir land og bý,
seta rættin í maktins stað.
Kring vart merkið fylkjast vit til stríð,
ei fyrnast gotan hál,
fástr vit stævna gjøgnum vápnagný
fram á javnaðarmál.

Í javnað og frælsi og bróðurskapsins ánd
frælslyntur maður hvar annan tekur hond,
við javnaðarsvörð sundurkvett tey bond,
oss í trúaleinkjúr bant.
Av fróði tá hvor tunga ljómur hátt
át um lond og leið,
gleðir seg, tí burt er svunnin nátt,
og dagur ið eystrí sleig.

HANS HAVSTREYM.

De færøske Dansere.

København, den 27. Decbr. 1927.

De færøske Dansere ankom til København Lørdag Formiddag.

Ved nordre Toldbod, hvor „Tjalður“ lagde til, var forsamlet flere Tusinde Mennesker, som hilste Færingerne velkommen ved Hurra- og Sang. Peter Nolsøe takkede paa Dansernes Vegne.

Turen havde været haard, Søsygen havde navnlig plaget Kvindene, men nu var alle i bedste Velgaaende.

Under Orkanen blæste „Tjalður“s Antenne ned, men Skaden var hurtigt blevet udbedret.

I Aftes overværede Færingerne i det kongelige Teater Opførelsen af Hakon Jarl. I Aften og i Morgen Aften danser de paa det kongelige Teaters Scene. Onsdag Aften arrangeres en stor Fest for Færingere paa Københavns Raadhus.

Englands Regering og de fattige Minearbejdere.

Der kræves Handling.

Den konservative engelske Premierminister turde ikke sware paa Arbejderpartiets Krav om Hjælp til de fattige Minearbejdere.

Underhuset var forleden Skuepladsen for en Række ualmindelige Scener, der stillede de Konservatives Angst for Ansigt til Ansigt at møde Arbejderpartiets Krav om Hjælp til Minerne fattige Arbejdere i den grellest mulige Belysning.

Arbejderpartiets Fører, Ramsey Mac Donald, tog ved Modets Begyndelse Ordet for at forelægge Partiets Forslag til et Mistilidsvotum, der udtaler Beklagelse over Regeringens fuldkomne Passivitet overfor den stadig vanskeligere Situation i Mineindustrien og manglende Vilje til at hjælpe de mange arbejdsløse Grubearbejdere, som befinder sig i den mest fortvivlede Situation.

Efter Mac Donalds Tale, der blev holdt med stor Kraft, var det almindelig ventet, at Premierminister Baldwin, der bærer Ansaret for Regeringens Politik, vilde have svaret, men skønt Premierministeren var til Stede i Salen, tog Handelsminister Cunliffe-Lister Ordet. Arbejderpartiet vilde imidlertid ikke lade sig nøje hermed, og Medlemmerne kræved energisk, at Baldwin skulde melde sig. Premierministeren forsøgte imidlertid stadig at unddrage sig, og da Arbejderpartiet fastholdt sit Krav, lod Formanden Modet suspendere.

En Time senere begyndte Forhandlingerne paany, men Situationen var stadig uforandret. Baldwin vilde stadig ikke tage Ordet, og Arbejderpartiet, der nu fik Tilslutning af adskillige liberale Medlemmer, genoptog derfor sine energiske Protester mod, at Handelsminister Lister talte.

Formanden hævdede da paany Modet, som blev udsat til den næste Dag.

Inden Underhus-Medlemmerne havde forladt Mødesalen, kom det imidlertid til nye stormende Optog. Forskellige af Arbejderpartiets Folk kom i hæftig Diskussion med Regeringens Tilhængere, og da Baldwin stadig befinder sig i Salen, forefaldt der en Række Demonstrationer overfor Premierministeren, som til sidst maatte forlade Huset under indigneret Hyssen fra Oppositionen.

Baldwin som Diktator!

Han erklærer, at der ikke vil blive givet Parlamentet Lejlighed til at drøfte Kalsituationen og Minearbejdernes ulykkelige Kaar.

Under stor Spænding aabnedes Underhusets Møde den næste Dag. Man var klar over, at Regeringen paa en eller anden Maade maatte sware paa Arbejderpartiets skarpe Protest den foregaaende Dag mod Stillingen til Mineindustrien og Minearbejderne.

Under lydløs Stilhed tog Baldwin Ordet, og afgav den opsigtsvækkende Erklæring, at Regeringen efter det, der var passeret i denne Sag, overhovedet ikke mere saa sig i Stand til at drøfte denne Sag med Underhuset.

Denne Erklæring, som i høj Grad minder om Diktatur, idet den jo ganske sætter den engelske Folkerepresentation ud af Spillet i et af de for Nationen allervigtigste Spørgsmaal, vækker kolossal Opsigt, og man maa imøse en yderst bevæget politisk Periode.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Thorshavns Byraad.

I Fredags holdt Byraadet ordinært Møde. Fraværende var Evensen, Heinesen og Mitens. Der blev behandlet bl. a. følgende Sager:

— Indstilling fra Teknisk Udvalg om at sløjfe Udsmidningsstedet nede i Bakka grundet paa Korekjanlægget, og henvise Børgerne »út i Grinde«, vedtoges.

— Indstilling fra Teknisk Udvalg om Istandsættelse og Forlængelse af Vejen, der gaar igennem J. Mouritsens Tro, af Hensyn til Transport af Vandledningsrørene, vedtoges.

— Andragende fra Højskolen og Peter Poulsens Sløjfskole om Understøttelse paa Kr. 500 sendtes til Skoleudvalget; ligeledes Andragende om Anerkendelse af Sløjfskolen.

— Skrivelse fra Kontrolkomiteén og Forretningsforener for »Føroya Social-Demokrat« med Henstilling til Byraadet om at foranledige, at de af Byraadet udstedte Bekendtgørelser og Licitationer m. m. blev indrykket i de hæværende Blade, affødte en Del Udtalelser fra nogle af Raadets Medlemmer. Formanden oplyste, at alle officielle Bekendtgørelser skulde indrykkes i »Dimmalætting«, og mente, at man af Sparsommeligheds-Hensyn ikke kunde tillade sig at benytte de andre Blade. Debess folte sig lidt ilde berørt ved, at et Andragende som dette ikke var affattet paa Færøsk*, men dette vilde dog ikke hindre ham i at tage Stilling til Sagen, han var iøvrigt interesseret i et af Bladene og vilde derfor ikke sige saa meget, men maatte dog udtale, at det syntes noget uretfærdigt, at Byraadet kun skulde benytte det ene Blad; men han syntes at huske, at »Dimmalætting« var forpligtet at optage offentlige Bekendtgørelser uden Vederlag, og hvis det forholdt sig saaledes, saa var der jo ikke noget at sige til det, for saa stod det jo de andre Blade frit for at gøre det samme.

Johannes Joensen mente, at man kunde nøjes med at indrykke de tvungne Bekendtgørelser i »Dimmalætting«, og ellers benytte Sortetavlerne til Resten, og saa kunde jo Bladene sørge for at underrette deres Læsere om, hvad der forelaa. Clementsen var noget længere ude, idet han mente, at hvis man skulde gaa længere end til »Dimmalætting«, saa maatte man jo tage alle Blade med, saasom »Dúgvane«, »Varðin«, »Kirke-tíðend« o. l. Debess henledte Opmærksomheden paa, at der vistnok kun mentes Ugebladene. Sagen henvistes til Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsen.

— Flytning af Porten ved Sanatorievején overlodes til Teknisk Udvalg.

— Skrivelse fra V. Mohr om Opsigelse af Kasserer- og Sekretærstillingen sendtes til Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsen.

*) Eg loyvi mær at nerta við hesa atfinning frá Nyholm Debess, tí eisini eg eins og hann er harmur um, at borgarar nóyðast at skrivað til býarstýri á donskum. Hetta bræv, sum völdi slíkan dráttur á býarstýrisfundinum, var skrivað av mær eftir tilnáði frá teim, ið saman við mær hava undirskrivað tað.

Av teirri ársøk, at eg sum formaður i Havnar Arbeiðs-

mannafelag seinasta vetur sendi bræv til býarstýrið, ið skrivað var á føroyskum máli, og hetta bræv óngantið enn er komið fram á almennum býarstýrisfund — eru fleiri enn eg kommir til tað hugsan, at brævið hevði tann fúla brek at vera skrivað á føroyskum, og so leingi sum eitt slíkt býarstýri situr, sum stingur bræv frá borgarum undir stólin, sum skrivað er á føroyskum máli, er tað ónýtt at endurnýggja slíkt. Vit kenna tað alt ov væl, at oll bókføring — gerðabók og alt annað — er á donskum. Brævið frá arbeiðsmannafelagnum var á føroyskum og fekk sitt »heidurspláss« i Havnar býarstýri — tað var stungið undir stólin.

So lítið vírða teir visu okkara móðurmál og arbeiðsfólkið i Havn. Maurentius Viðstein.

Hvad er Meningen?

Efter hvad jeg har faaet oplyst, har Thorshavns Byraad erhvervet 3 Alen af Pakhusbygningen i Vågshotn, der tilhørte M. C. Restorff & Son, i den Hensigt at lade disse 3 Alen nedbryde for at udvide Broen. — Forresten en nok saa net Maade at udvide paa. — Men bortset herfra er der Grund til at spørge, hvorlænge den ved Nedrivningen fremkomne aabne Plads paa Broen i Vågshotn skal henligge som en »ørde«.

At Korevejen ned til Broen har været snæver i altfor lang Tid, er saare rigtigt, men at den fremdeles skal være det, efter Byraadets resolute Beslutning — er der ingen Mening i.

Borger.

At Byraadet udvider paa den Maade, som den ærede Indsendar skildrer, er rigtigt nok, og at Pladsen nede i Vågshotn fremdeles ligger i sin fornyede Uorden, er ogsaa sandt.

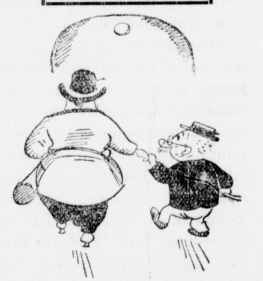
Vi er ogsaa enige med Indsendaren i, at det er ganske hensynsløst, at Pladsen ikke bliver ryddet, saa Transporten op og ned fra Broen kan foregaa uden Ulemper.

Hvad Byraadets »resolute« Beslutning angaar, mener vi, at resolut Handling fra Byraadets Side her havde været paa sin Plads.

Red.

Dansiferðin.

EI BLÓT TIL LYST



Við »Tjaldrinum« fóru til Keypmannahavnar, 50 dansarar, kvinnur og menn. I Danmark hava konur og menn stákast mikið fyrri á fúa hetta í lag, og enduliga eydnast tað at dansurirun kemur at kenna rákan frá roykslimum á stí konguliga.

Á nógvir Keypmannahavnarar og innur vilja vitja hitt konguliga eitt sovørðið kvöld, tá ið »føroyskure« dansur var sýndur á pallinum, er sjálvsagt. Men tó sigst, at tað í summum heimum í Keypmannahavn, skal hava komið til ektaskapiliga scenur, veggna tvídráttir hjúnana millum, um hvar ið best man verða at fara: i »Cirkus« ella í hitt konguliga, at sláða og hoya »Færo-Dansens«.

Hesu ómáttir avmyndaðu hjón, eru tóluiga samsint (hann letur sín stóra betra hálf part ráða) um at fara til hin føroyska dansin. Hon drugar hann við sær og hann stettar við tað, hann er mentur.

Tey skulu siggja »Færo-Dansens«.

xx.